

Indonesië,

iedereen is aardig, behalve de Bromo

In de herfst van 2016 zijn we bijna een maand lang in Indonesië. Geacclimatiseerd zijn we dan al, want we komen uit Maleisië en Myanmar en daarvoor uit China. In Melaka nemen we de Indomal Express 3 naar Sumatra. Het is een catamaran, waar meer dan 250 mensen in schijnen te passen, maar waar er gelukkig maar een kleine 60 in zitten. Gelukkig inderdaad, want het waait. De stroming staat dwars op de route en er zijn hoge boeggolven van passerende vrachtboten, die over ons bootje slaan. Hier is geen dubbele dosis primatour tegen bestand. Na een kleine drie uur wankel ik gebroken van boord. Het prettige van zeeziekte is echter wel, dat het ook voorbij is zodra je vaste grond onder de voeten hebt. Ik kan hieraan toevoegen, dat het leven er na een klein rijsttafeltje nog een heel stuk zonniger uitziet (hoewel de overgebleven vissenkop mij verwijtend aankeek).

Met mini-busjes reizen we door Sumatra naar het westen en daarna naar het zuiden tot we (hoera!) een trein kunnen oppikken voor de laatste 550 km naar Java. Nou ja, nog even een bus naar Lampung, naar de boot en dan de bus naar Djakarta. De eerste excursie in de hoofdstad is naar het supermoderne ziekenhuis om de hoek, waar longarts Tjedik mij doorstuurt naar de radioloog en met de gemaakte foto's in de hand een dubbele longontsteking constateert. De apotheek van het ziekenhuis verstrekt mij twee soorten antibiotica en twee soorten anti-hoestmiddelen en de volledige behandeling kost nog geen 50 euro en is binnen drie kwartier gepiept. Ik mag de foto's zelfs meenemen. Dat is nog eens efficiënt. Maar tegen die tijd zijn we er al lang achtergekomen, dat iedereen aardig is. Niets te merken van wrok of boosheid over het koloniale verleden, de politionele acties, of de verdwenen roofkunst. Men probeert enthousiast Nederlands met ons te spreken en werkelijk iedereen is erg vriendelijk.

Of je nou in een busje zit, of je zit te wachten op het 'busstation', of je kijkt een beetje in het rond, altijd is er wel iemand die informeert of je hulp nodig hebt, of die je vriendelijk groet. Het boekje dat ik altijd meeneem met foto's van thuis, is een absoluut succesnummer. Hele groepen mensen stuiven erop af. Het wordt van A tot Z gespeld en doorgegeven aan iedereen in de buurt. Maar de gegeven hulp gaat veel verder. In Kerinci op Sumatra kunnen we geen kaartjes krijgen voor de trein op het station. Het is al lang donker en als we wat hulpeloos in het rond kijken, is er een aardige mevrouw die ons in het Nederlands aanspreekt en ons meeneemt (achterop de brommer van neef en broer) naar haar huis, waar ze op haar eigen computer vlot kaartjes en reserveringen regelt. Zus zal morgenochtend bij perron 2 staan met de kaartjes (en dat is ook zo). Neef en broer zetten ons (na de thee) weer af bij ons hotel. Wat een hartelijkheid.

In een andere trein raken we in gesprek met een jongen die de hele coupé vertelt dat we met de trein naar Bali willen reizen. Men schudt het hoofd, die malle Blanda's toch. Je kunt toch het vliegtuig nemen? En ze bieden ons nog maar eens een koekje aan. In een gehucht met de onuitspreekbare naam Prabumulih brengt de stationsbeambte ons hoogstpersoonlijk naar het enige hotel, dat vlak naast perron 2 ligt. Morgen om 9.00 uur zal hij ons zelf naar onze zitplaatsen brengen. Slaap lekker! Op Java reizen we ook soms met een auto-met-chauffeur en dat zijn zonder uitzondering zachtmoedige mensen en beleefde chauffeurs. Dat was op Sumatra in de mini-busjes wel anders. Daar werd een strijd op leven en dood gevoerd met mede-weggebruikers, onder het motto: wie rijdt het eerst wie van de weg.

De supermarktketen 'Indomart' (waar je ook al je treinkaartjes koopt) is alom vertegenwoordigd in heel Indonesië. Erg prettig, want de winkel is altijd open en je kunt er brood kopen – en soms (wat

een verrassing!) kaas. Ook daar zijn heel aardige behoorlijk meisjes die klaar staan om assistentie te verlenen. Het Djengplateau moeten we noodgedwongen doorkruisen per auto-met-chauffeur, want daar zijn zelfs geen minibusjes. Het is er best koud, zo boven de 2000 m. En het regent. Maar een mevrouwje maakt zorgzaam een piepklein kacheltje voor ons aan in de eveneens piepkleine kamer waar ze maaltijden serveert: een bord nasi voor 70 cent. En op het terrein van de Borobudur zitten al vanaf het moment dat de poorten opengaan uiterst vriendelijke scholieren klaar, die hun Engels moeten oefenen. Maar ze vertellen ook over zichzelf en ze vinden de fotootjes van onze kleinkinderen uit mijn boekje 'adorable' (vind ik ook). Als we ergens een eind gaan fietsen door de padi's is dat bijna een feestelijke gebeurtenis. Iedereen groet je, lacht naar je en de kinderen roepen hartelijk 'hallo' en er is niemand die iets van je wil.

Alleen de Bromo, die is niet aardig. De Bromo ligt op Java samen met twee andere vulkanen in een soort zandzee van 8 bij 10 km. Het lijkt wel een maanlandschap. We zijn niet zo erg van de 'sunrise', dus we plannen een bezoek gewoon als het 's morgens licht is. Bij een wat vervallen busstation staat om negen uur een busje dat pas wegrijdt als het vol is. Na anderhalf uur zijn er vier passagiers. Daar komen nog vier studenten. Maar acht is geen vijftien. Geri gaat in onderhandeling. We betalen de helft van wat er mist en hoppa, daar gaan we: op weg naar de Bromo. Na anderhalf uur stopt het busje. Het kan niet verder en we gaan met z'n tweeën in een jeepje steil naar beneden de krater in. Door dikke stofwolken van lava-as rijden we door de enorme caldera. De jeep stopt. De grond dreunt, bijna ritmisch. De Bromo dampet dikke wolken. Er zijn mannetjes met paarden die je naar de echte krater willen brengen, maar wij lopen liever, het is maar een uurtje.

Maar het is eng, het dreunt en dreunt, de grond trilt zelfs een beetje. Het rommelen wordt erger, naarmate je dichterbij de krater komt. Voor het laatste deel moet je een steile trap op klimmen, die half verdwenen is onder een dikke laag as. En dan op 2329 m staan we aan de poort naar de hel. Uit het grote gat dat verticaal naar beneden gaat, komen zwarte dampen. Er is een hekje van 40 cm hoog dat de bezoeker scheidt van de brullende diepte. Ik werp één blik naar beneden en ga er als een haas vandoor. Een trap naar beneden is altijd erger dan naar boven, maar deze trap neem ik op topsnelheid. Ik ben heel erg blij als ik beneden ben, het uur terug heb gelopen naar 'ons' jeepje en de caldera kan verlaten. Geri is ook heel blij. Hij heeft wel honderd foto's gemaakt en als de lucht dichttrekt kan hij nog meer mooie plaatjes schieten. Als we bij het busje komen, gaat het regenen. Je kunt de Bromo niet meer zien.

Later lees ik in de gids dat de Bromo 'actief en potentieel gevaarlijk' is en ook dat de Bromo onverwacht uitbarstte op 8 juni 2004 en er twee doden en vele gewonden vielen onder de bezoekers. Iedereen in Indonesië is aardig, echt waar. Maar de Bromo niet.